

نقل قول خیر

سمیه رفیعی

رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس
طبیعت‌گردی در میانکاله و آشوراده باید بدون ایجاد تاسیسات با حفظ زیست‌بوم و مشارکت بومیان اجرا شود.
فراکسیون محیط‌زیست هم با تدوین قوانین بالادستی در حفظ محیط‌زیست از اعمال سلیقه مدیران در صدور مجوزها جلوگیری می‌کند.

سعید اوحدی

معاون توسعه مدیریت وزارت میراث‌فرهنگی

سعدآباد ۱۱۰ هکتار مساحت، ظرفیت و امکانات دارد. اما متأسفانه مخازن را قفل کرده و میلیاردها تومان سرمایه که به نسل‌های آینده تعلق دارد در حال از بین رفتن است. می‌توان حتی در سعدآباد با لحاظ کردن تدابیر لازم حوزه میراث کنسرت برگزار کرد.

حجت‌الله ایوبی

دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو
حرکت کاروان نوروز از تهران به سمت سنندج‌فردا از اراضی عباس‌آباد تهران آغاز می‌شود. در این آیین، سفرای کشورهای عضو نوروز حضور دارند و پیک‌های نوروزی سراسر کشور می‌آیند و سفر کاروان به همدان، کرمانشاه و سنندج ادامه پیدا می‌کند.

خبر ویژه

مدیریت دولتی سفرهای نوروزی

جلسه ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر با حضور نمایندگان و مسئولان دستگاه‌های مختلف در محل وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برگزار شد و علی‌اصغر شالیبافیان، معاون گردشگری، گفت: در نوروز ۱۴۰۱ حجم سفرها افزایش می‌یابد و باید آماده میزبانی شایسته از میهمانان نوروزی بود. شهربار آفندی‌زاده، سرپرست معاونت حمل‌ونقل وزارت راه نیز گفت: بیش از ۶ میلیون نفر با سیستم حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای و ۲ میلیون نفر روزانه از خودروی شخصی سفر می‌کنند.
فراهانی نماینده سازمان بنادر و دریانوردی نیز گفت: ۲۸۴۰ شناور گردشگری با ظرفیت ۳۰هزار صندلی در نوروز ۱۴۰۱ به مسافران نوروزی خدمات ارائه می‌دهند.
گودرز کریمی‌فر، مدیر کل رفاه وزارت آموزش و پرورش هم گفت: ۷۸۰ پایگاه‌ها در قالب ۴۰۵ خانه معلم با دارا بودن بیش از ۱۸ هزار تخت به مسافران نوروزی خدمت‌رسانی می‌کنند.
۳۰۰ اردوگاه و ۵۰ دانشگاه فرهنگیان در ۳۱ استان کشور نیز در نوروزبه اسکان فرهنگیان اختصاص یافت.
طباطبایی نماینده شرکت راه‌هن نیز در این نشست اعلام کرد: ۲۲۰ قطار مسافری با ظرفیت ۲ میلیون و ۲۴۱ هزار صندلی به مسافران خدمات می‌دهند و برای ارائه خدمات شایسته به مسافران نوروزی تعیین سقف قیمت برای قطارهای ۵ ستاره و فروش بلیت‌های چارتر و گروهی ممنوع شد.

عدد خیر

۳۰

درصد سفرهای خودروبی پیش از آغاز سفرهای نوروزی به مقصد شهر مشهد افزایش یافته و به‌گفته سرهنگ حسین میش‌مست، رئیس پلیس‌راه خراسان رضوی ورود مسافران به استان خراسان رضوی نیز نسبت به هفته گذشته ۱۷ درصد افزایش یافته است.

۱۵۰

هزار هکتار از مراتع گنبد‌کاووس در معرض بیابانی شدن قرار دارد و به‌گفته فرشید رحمانی، رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری گنبد‌کاووس، این اتفاق به‌دلیل تغییر اقلیم، کاهش بارش و خشکسالی رخ داده است. شهرستان گنبد‌کاووس در استان گلستان ۳۳۰هزار هکتار مرتع دارد.

میلیارد تومان برای راه‌اندازی باغ پرندگان بندرعباس هزینه شد و این مجموعه سال ۱۹۶افتتاح شد. حالا میثم قاسمی، معاون محیط‌زیست هرمزگان گفته است باغ پرندگان بندرعباس مجوز لازم و قانونی سازمان حفاظت محیط‌زیست را ندارد و حتی از ارائه گزارش مرگ‌ومیر گونه‌های جانوری این مجموعه نیز خودداری‌شده‌است.

۱۲

زیست‌بوم

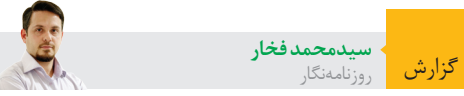

طرح: محمد علی خلیلی

هجوم زودهنگام ریزگردها به آسمان کشور

رئیس سازمان منابع طبیعی کشور: احتمال دوبرابر شدن کانون‌های ریز گرد وجود دارد

گردوغبار امروز و فردا در غرب ایران به اوج خود می‌رسد

سعیدمحمد فخر

روزنامه‌نگار

گردوغبار زودتر از هر الگوی پیش‌بینی، این بار در اسفندماه، کشور را در بر گرفت تا چراغ هشدار کانون‌های ریزگرد داخلی و خارجی را در سراسر کشور روشن کند.

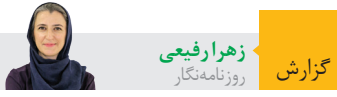
به گزارش همشهری، آسمان شهرهای جنوب غربی کشور در پی تشکیل توده غلیظ گردوغبار در بیابان‌های عراق و سوریه از جمعه درگیر ریزگرد شد و شرایط را برای شهروندان سخت کرد. مرکز مدیریت ریزگردهای سازمان حفاظت محیط‌زیست اعلام کرده است، وسعت ریزگردها آسمان ۱۴ استان کشور را درگیر کرده و تا عصر فردا شرایط به همین منوال ادامه دارد. هر سال با شروع فصل گرما و وزش بادهای غربی فصل افزایش ریزگردها آغاز می‌شود، اما این نخستین بار طی دهه اخیر است که ریزگردها از اسفندماه فعالیت خود را آغاز کرده‌اند که علت آن می‌تواند افزایش چشمگیر کانون‌های داخلی و خارجی گردوغبار باشد.

وضعیت استان‌های درگیر

مرکز ملی پایش، پیش‌بینی و هشدارسریع گرد و خاک هواشناسی در پی تشکیل توده‌های گردوغبار اعلام کرده که آسمان شهرهای استان خوزستان تا دوشنبه‌شب با باد و گردوغبار دست و پنجه نرم خواهد کرد. طبق این اطلاعیه، در پی وزش باد متوسط در مناطق غرب و جنوب و مرکز استان توده گرد و خاک عراقی در مناطق غربی و سپس مناطق جنوبی و مرکزی استان افزایش می‌یابد. امروز (یکشنبه) وزش باد ملایم تا متوسط با احتمال ماندگاری گرد و خاک رقیق عراقی در مناطقی از استان از اوایل وقت تا اواخر وقت پیش‌بینی می‌شود و از آخر وقت فردا (دوشنبه)، وزش باد ملایم موجب بهبود کیفیت هوا می‌شود.

در استان ایلام، آلودگی هوا به ۱۰۰ برابر حد مجاز رسیده است. غلامرضا ابدالی، مدیرکل محیط‌زیست ایلام در این باره اعلام کرد در مقاطعی میزان غلظت آلودگی هوای شهر سرابله، مرکز

شرط گشودن مناطق حفاظت‌شده به روی گردشگران

زهرا رفیعی

روزنامه‌نگار

توسعه گردشگری در زون‌های تفریحی مناطق حفاظت‌شده، باید همراه با ضمانت‌های حداکثری و سختگیرانه باشد که در قوانین بدان تأکیدشده‌است.در تصمیمات اخیر دولت، توجه به الزامات زیست‌محیطی در استفاده از میانکاله وشبه‌جزیره آشوراده بسیار تأکید شده‌است. در نتیجه سرمایه‌گذاری در این بخش باید با وسواس بیشتر انجام شود.

توسعه گردشگری در مناطق حفاظت‌شده یکی از راهای دستیابی به اهدافی مانند بهبود وضعیت اقتصادی منطقه، ایجاد درآمد پایدار، افزایش رفاه اجتماعی، افزایش سهم گردشگری در تولید ناخالص داخلی، تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری، حفظ آثار فرهنگی و تاریخی، توسعه طبیعت‌گردی، حفاظت محیط‌زیست و… است. به شرطی که نکات مربوط به حفظ محیط‌زیست اجرایی شود. در دهه‌های اخیر، نه تنها در ایران که در همه کشورها، توسعه اقتصادی باعث فشار بیش از حد به منابع طبیعی شده در نتیجه ارزیابی آثار و پیامدهای زیست‌محیطی طرح‌ها ابزاری برای اطمینان از اجرای مناسب و صحیح یک پروژه شده است. در سال‌های گذشته تلاش زیادی در قالب لویسج و طرح‌ها جهت تدوین قانون خاص ارزیابی زیست‌محیطی صورت گرفته ولی به‌گفته متخصصان، متأسفانه به دلایل مختلف تاکنون هیچ قانونی به تصویب نرسیده است ولی ردیابی در قوانین از قانون برنامه دوم تا ششم توسعه کشور وجود دارد. هم‌اکنون بند «غ» ماده۲۸ قانون برنامه ششم توسعه معیار قانونی بررسی طرح‌های بزرگ عمرانی کشور است. براساس این بند ۵۵عنوان از پروژه‌های عمرانی مستلزم ارائه پیوست زیست‌محیطی شده‌اند.

ایجاد مجتمع‌های گردشگری و تفریحی به‌دلیل آثار مخربی که می‌توانند در زیستگاه‌ها داشته‌باشند، در

شهرستان چرداول به ۲۰برابر حد مجاز نیز رسیده و شهرهای دهرلان، بدره، دره‌شهر و آبدانان به مرور در حال درگیر شدن با گرد و خاک هستند. در استان یزد که از کانون‌های جدید تولید ریزگرد است، هواشناسی، هشدار سطح نارنجی صادر و اعلام کرد: سراسر مناطق استان تحت مخاطره وزش باد شدید و گرد و خاک و بعضاً توفان گرد و خاک خواهد بود. طبق این اطلاعیه، اختلال در تردد‌های جاده‌ای و آسیب به سازه‌های موقت و گلخانه‌ها در شهرهای اردکان، میبد، ابرکوه، اشکنذر، بافق و بهاباد، تفت، مروست، مهریز، هرات و یزد به‌دنبال وقوع این پدیده قطعی است؛ لذا پرهیز از تردهای جاده‌ای و شهری به‌ویژه در محور یزد – اردکان، استحکام سازه‌های موقت و اجتناب از صعود به از تفاعات تا عصر فردا توصیه شده است. در استان کردستان، هوا در وضعیت خطرناک قرار گرفت؛ به‌طوری‌که اقبال حمیدی، معاون محیط‌زیست کردستان اعلام کرد: هوادر سنندج و سقز، خطرناک، در کامیاران و مروان بسیار ناسالم و وضعیت هوای قروه در وضعیت ناسالم برای گروه‌های حساس است. این مسئول از مردم تقاضا کرد تا بهبود هوا، از قرارگیری در معرض هوای آزاد و ورزش کردن، جدا خودداری کنند؛ به‌ویژه افراد مسن، کودکان و افراد دارای ناراحتی قلبی ریوی و چشمی با توجه به شرایط قرارگیری در بحران اومیکرون، تنفس در هوای آلوده و مرطوب احتمال تأثیرپذیری در دستگاه تنفسی را دوچندان می‌کند.

۲۲میلیون هکتار در معرض فرسایش خاک

هم‌اکنون ۲۲میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض فرسایش خاک و تبدیل شدن به کانون ریزگرد هستند. در عین حال ۳۵میلیون هکتار از کشور نیز کانون ریزگرد محسوب می‌شود و احتمال دوبرابر شدن این کانون‌ها هست. به گزارش همشهری، مسعود منصور، رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور دیروز در این‌باره گفت: تاکنون اقدامات زیادی برای بیابان‌زدایی انجام شده، اما همچنان برنامه‌های جدی و جدیدتری برای مدیریت نیاز است. وی افزود: برای حفظ ۲منبع آب و خاک، باید تمام تلاش

و همت خود را به کار گیریم و طبق فرمایش مقام معظم رهبری در ۱۵ اسفندماه که به حفظ آب و خاک و استفاده از انرژی خورشیدی در عرصه‌های طبیعی تأکید کردند، باید در مسیر محافظت از این منافع گام برداریم. وی تأکید کرد: تاکنون اقدامات بسیاری همچون نهالکاری در زمینه بیابان‌زدایی انجام شده است، اما این عرصه برنامه‌های جدی و جدیدتری را می‌طلبد. تلاش کردیم که مدیریت منابع طبیعی و بیابانی را تغییر دهیم، مناطق بیابانی بسیار گسترده هستند و باید برای کنترل کانون‌های ریزگرد، برنامه‌ها با اختصاص بودجه‌های مشخص ادامه پیدا کند.

کیفیت هوای شهرهای درگیر ریزگرد		
شهر	شاخص هوای دیروز	پیش‌بینی امروز
اصفهان	۱۰۹	آلوده
ایلام	۲۶۵	آلوده
چرداول	۵۰۰	آلوده
خورمچ	۱۴۰	آلوده
نهبندان	۱۷۱	آلوده
مشهد	۱۲۵	آلوده
اهواز	۱۱۹	آلوده
خرمشهر	۱۸۴	آلوده
زنجان	۱۰۷	آلوده
ایران‌شهر	۱۶۶	آلوده
شیراز	۱۲۷	آلوده
سنندج	۱۵۶	آلوده
ریگان	۱۲۵	آلوده
سرپل‌ذهاب	۵۰۰	آلوده
قصرشیرین	۵۰۰	آلوده
یزد	۵۰۰	آلوده
اردکان	۵۰۰	آلوده
میبد	۵۰۰	آلوده
جاجرم	۱۹۳	آلوده

شرط گشودن مناطق حفاظت‌شده به روی گردشگران

این پروژه‌ها گنجانده شده‌اند. حمید جلال‌وندی، مدیرکل دفتر ارزیابی

زیست‌محیطی سازمان حفاظت محیط‌زیست در گفت‌وگو با همشهری ضمن اشاره به موضوع توسعه گردشگری در منطقه حفاظت‌شده میانکاله و آشوراده می‌گوید: دستورالعمل‌های تخصصی مطالعات ارزیابی آثار و پیامدهای زیست‌محیطی برای مهندسان مشاور پروژه‌ها تدوین شده است تا آنها بدانند چه مواردی را باید در نظر بگیرند. این دستورالعمل مثل یک شرح خدمات، عمق و محدوده مطالعات و پیامدهای اجرای طرح‌ها را مشخص می‌کند. به‌نظر سازمان حفاظت محیط‌زیست، اجرای شدن هر طرح گردشگری باید مطابق با طرح جامع مدیریت مناطق باشد. حدود ۸۰ درصد از مناطق حفاظت‌شده (پارک ملی، هستند. مناطقی که طرح جامع ندارند به‌صورت موردی از معاونت محیط‌طبیعی و تنوع‌زیستی سازمان اعلام می‌شود. بنابراین زون‌های متمرکز با گسترده گردشگری هر منطقه مشخص است. طرح‌های جامع باید به‌عنوان سند بالادستی مملک عمل قرار گیرد. به‌طور مثال، در بخش‌هایی که حفاظت صدرصدی مدنظر است، باید دست‌نخورده باقی بماند.

طرح گردشگری جزیره آشوراده به‌عنوان یکی از مشصات سفر ریاست‌جمهوری در سال ۹۲ به استان گلستان به تصویب رسید. این طرح که در یک دوره تحت عنوان «طبیعت‌گردی» مطرح شد شامل ساخت اسکله، مسیر دسترسی، ایچپی، رستوران و دیگر زیرساخت‌های مورد نیاز حضور گردشگران می‌شد اما به‌گفته حمید جلال‌وندی، توسعه گردشگری در میانکاله شرط دارد. او می‌گوید: طرح طبیعت‌گردی در آشوراده (که بخشی از میانکاله است) و همچنین طرح ارزیابی زیست‌محیطی این منطقه تا سوی ایجاد مجتمع‌های گردشگری و تفریحی به‌دلیل آثار مخربی که می‌توانند در زیستگاه‌ها داشته‌باشند، در

هم‌شهری

یادداشت

حمید نظرای؛ مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان فارس

روای حفاظت پایدار

از محیط‌زیست و حیات‌وحش

حفاظت پایدار از حیات‌وحش و محیط‌زیست به‌معنای توسعه پایدار است. مهم‌ترین وجه آن نیز محیط‌زیست، اقتصاد و رویکردهای اجتماعی است. اینکه دانه زغال بگیرند و جنگل را به آتش بشکند تا ماموران مشغول شوند و چند کیلو زغال به مقصد برسد، یا شکار زدی کنند و بر سر مأمور فریاد بزنند «زردیگ نشو!جان به لب رسیده‌ام و فرزندمان نان ندارند، یا مرا بکش یا تو را می‌کشم اما تسلیم نمی‌شوم!» چه معنایی دارد؟ غیر از وجود نقص در اقتصاد و فروپاشی اخلاقی است که قربانی آن محیط‌زیست می‌شود؟

در ثروتمندترین کشورهای جهان حفاظت و حیات‌وحش، بازه میلیارد دلاری برای مردم دارد. چون سالانه میلیون‌ها نفر از مناطق حفاظت‌شده بازدید می‌کنند و هزاران شغل ایجاد می‌شود. چرا آنجادست‌اندازی به طبیعت کمتر و حال حیات‌وحش خوب‌است؟ چرا در آنجا مردم آرزو دارند املاک‌شان پارک ملی شود اما در ایران برای اعلام حفاظت در اراضی دولت هم عازاد می‌شوند؟ پس هنوز به پارادیم حفاظت آنگونه که سزاوار است نرسیده‌ایم. حفاظتی که با دخیل کردن علم زیست‌شناسی حفاظت، مسائل اجتماعی و… پسر داد و فرافه سردم و حفاظت پایدار طولانی مدت از حیات‌وحش منجر شود. حفاظت در ایران به همان شیوه ۶۰سال گذشته است. متکی به قوانین دست و پاگیر، ممنوعیت و محدودیت بی‌منطق و فراوان که خود را حق مطلق می‌داند و با مردم می‌چنگد.

سال‌هاست که متخصصان محیط‌زیست به‌دنبال اصلاح این رویکرد هستند. اما موانع بسیار است. پوست‌اندازی بزرگ به‌زمان طولانی، منابع کافی و حمایت سترگ نیاز دارد. هم‌اکنون ما و محیطیان‌ها در حفاظت از حیات‌وحش تنهایم.منافع حفاظت بیشتر موارد با خواست مردم محلی در تضاد است و مردم دوستان ندارند. سیاستمداران هم از مخالفت‌ها و مانع‌تراشی‌ها بیزارند.

مدام با شکارزد‌های محلی درگیر هستیم و هر سال چندین خانواده از دو طرف رخت عزا بر تن می‌کنند.سازمان حفاظت محیط‌زیست به کوتاهی و ضعف متهم می‌شود.و این‌حال برخی حاضر به پذیرش کیف‌فشارترین روش‌های بهره‌برداری از مناطق حفاظت‌شده در قالب طبیعت‌گردی هم نیستند و نگران آرامش محیطیان‌ها در حفاظت از حیات‌وحش تنهایم.منافع حفاظت در حیات‌وحش‌اند. برخی به دلواپسند و برخی ادای دل‌اوبسی را در می‌آورند. همان‌هایی که می‌گویند سگ و گربه باید جای آن‌ها قرار شود. بگیندندگرنانی آنجاست که گروهی کوچک از این جماعت، مسئله برایشان اعتقادی است. باید چاره‌ای اندیشید؛ مفرات را اصلاح کرد و قوانین مرتبط با حفاظت مشارکتی را جدی گرفت. مدبرانی را به‌کار گماشت که به حفاظت و مدیریت مشارکت مجوز اعتقاد دارند. مردم افزایش سریع جمعیت در حفاظت گلهای مردمی را می‌بینند. رونق آرام طبیعت‌گردی در قریق‌ها مقل شب‌نشان است. بسیاری از کارشناسان و متخصصان دیگر از آنگ و تهمت نمی‌هراسند و سخن علمی می‌گویند و علم را خود را می‌یابد.

خبر روز

پاسخ سلاجقه به انتقادها

از وضعیت محیط‌زیست مازندران

«دغدغه‌هایی که فعالان محیط‌زیست درباره طرح‌های انتقال بین‌حوضه‌ای آب دارند، در ادک می‌کنیم و در این دولت روی انتقال آب بین حوضه‌ای در کشور خط کشیده شده است.»، این جملات اظهارات علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در دیدار با جمعی از فعالان محیط‌زیست استان مازندران است. در مقابل، فعالان محیط‌زیستی مازندران در طرح مشکلات محیط‌زیستی این استان به پیامدهای منفی ساخت سد فینسک، فعالیت واحدهای آلاینده، مشکلات حیات‌وحش، آلودگی آب، خاک و هوا، مدیریت پسماند، وضعیت جنگل‌ها و عرصه‌های طبیعی، کمبود محیطبان و ضرورت جذب بومیان علاقه‌مند به محیط‌بانان، حل چالش صید و شکار در فریدونکنار، پایین بودن جرمه‌های حیات‌وحش، زمین‌خواری، تشریفاتی بودن برخی گزارش‌های ارزیابی محیط‌زیستی، استعلام نگرفتن از حفاظت محیط‌زیست برای صدور مجوز فعالیت معادن، دفع نخاله‌های معدنی، مازوت‌سوزی، انتقال آب خزر و ثبت روز ملی دماوند در تقویم رسمی کشور اشاره کردند.

علی سلاجقه نیز در این نشست که مشروح آن در ایرنا هم منتشر شد، سمن‌های محیط‌زیستی را یکی از سرمایه‌های اصلی سازمان حفاظت محیط‌زیست اعلام کرد و گفت: مسائل مدنظر سمن‌ها حرف دل ما هم هست. چون جنس و اهداف یکی است. رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: مجوز محیط‌زیستی برای سد فینسک قبلاً داده شده اما معتقدم حتما راه‌حل‌های دیگری هم وجود دارد که از پیامدها و تنش‌های موجود کاسته شود. با وزر نیرو هم صحت‌کردم و گفتم می‌توانیم راهکارهای دیگری داشته باشیم که تنش در پی نداشته باشد. مثلاً اگر جهاد کشاورزی فقط ۱۰ درصد از مصرف آب را کاهش دهد، شاید بخشی از مسائل حل شود. رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست همچنین در پاسخ به انتقاد برخی فعالان محیط‌زیستی درباره کلنگ‌زنی مجتمع پتروشیمی مازندران در بهشهر، گفت: کلنگی که امروز برای مجوز محیط‌زیستی ندارد و فاقد اعتبار است. وی افزود: گاهی فشار نماینده‌های مجلس برای ما عجیب است. مجوز محیط‌زیستی این طرح گرفته نشده، نماینده محترم از من می‌خواهد که کلنگ‌زنی انجام شود. درحالی‌که حضرت آقا فرمودند نمایندگان در کار دولت دخالت نکنند. سلاجقه درباره انتقادهای مطرح شده پیرامون اجرای طرح گردشگری در میانکاله و جزیره آشوراده نیز گفت: آشوراده رئیس‌جمهوری تأکید کردند هیچ کاری بدون دریافت مجوزهای محیط‌زیستی قابل اجرا نیست.

معاون رئیس‌جمهور درباره نقد‌های مطرح‌شده پیرامون وجود برخی اشکالات در بعضی از گزارش‌های ارزیابی محیط‌زیستی گفت: اینکه گفته می‌شود برخی مجوزهای محیط‌زیستی دچار اشکال هستند را ما هم قبول داریم. متأسفانه فرآیندهای اشتباه وجود دارد و برخی گزارش‌های ارزیابی محیط‌زیستی مشکل دارند.